

ZGODOVINA, šolsko leto 2020/21

Učiteljica Bojana Morato

6. razred: 1 ura tedensko

PRIPOMOČKI:

- Verdev, H. (prenova 2016): Raziskujem preteklost 6, učbenik za zgodovino za 6. razred OŠ. Ljubljana: Rokus Klett, 2016.
- Verdev, H. (2016): Raziskujem preteklost 6, samostojni delovni zvezek za zgodovino za 6. razred OŠ. Ljubljana: Rokus Klett, 2016.
- Zvezek, črtan, A4
- Pripomočki za zapisovanje

VSEBINA:

1. Ostanke preteklosti (Spoznavamo zgodovino)
2. Človek ustvarja (Gradbeni dosežki)
3. Človek razmišlja (Iznajdbe, ki so spremenile življenje)
4. Človek se druži (Način življenja)
5. Človek ohranja (Kulturna dediščina)

STANDARD ZNANJA

Standardi znanja za izbirne vsebine so navedeni v *poševnem tisku*. V *(oklepaju)* so standardi znanja za poglavje, ki v tem šolskem letu ne bo obravnavano *(izbirnost)*.

Minimalni standardi znanja so **odebeljeni**.

Učenec:

- **opiše, kakšna veda je zgodovina,**
- na primerih pojasni, kaj raziskuje zgodovina,
- **našteje večja zgodovinska obdobja,**
- pojasni, zakaj delimo zgodovino na večja obdobja,
- našteje različne načine štetja let ter časovne enote za računanje časa,
- zna določiti neki zgodovinski letnici ustrezno desetletje, stoletje in tisočletje,
- **našteje vrste zgodovinskih virov in opiše njihove značilnosti,**
- pojasni pomen zgodovinskih virov za zgodovino in razloži, katere ustanove jih hranijo,
- našteje nekaj pomožnih zgodovinskih in drugih ved in sklepa o njihovem pomenu za zgodovino,
- **razloži vzroke za nastanek pisave ter opiše pomen pisave za zgodovino,**
- navede primere različnih pisav skozi zgodovino ter primerja materiale, na katere so pisali,
- sklepa o pomenu izuma tiska in tiskanih knjig za širjenje informacij, znanja ter raziskovanje preteklosti,
- **opiše primere človeških bivališč in naselij v posameznih zgodovinskih obdobjih,**
- primerja in pojasni podobnosti in razlike v bivališčih in naseljih nekoč in danes,
- navede vrste gradbenega materiala ter sklepa o namembnosti bivališč,
- **opiše najdbo kolesa na Ljubljanskem barju,**

- *pojasni, zakaj je kolo eden najpomembnejših izumov,*
- *primerja razne izume skozi zgodovino in sklepa o njihovem vplivu na spremembe v življenju ljudi,*
- (• *pojasni vzroke za nastanek znanosti v času prvih visokih kultur,)*
- (• ***našteje nekaj znanosti in opiše njihove glavne dosežke,***)
- (- *pojasni vzroke za nastanek umetnosti,*)
- (• ***opiše glavne značilnosti kulturnozgodovinskih spomenikov prvih visokih kultur,)***
- (• *razloži vzroke za nastanek verovanj,*)
- (• *opiše glavne značilnosti verovanj prvih visokih kultur,)*
- *primerja vlogo in pomen družine skozi zgodovino,*
- ***opiše tipe družine skozi zgodovino,***
- *primerja položaj moških, žensk in otrok skozi zgodovino,*
- *opiše značilnosti vzgoje otrok skozi zgodovino,*
- *primerja in opiše razlike in podobnosti v življenju na podeželju in v mestih skozi zgodovino,*
- *sklepa o pomenu pravil za sožitje življenja v skupnosti,*
- *pojasni razliko med pojmom kulturna in naravna dediščina,*
- ***opiše primere naravne in kulturne dediščine,***
- *na primerih iz krajevne zgodovine opiše pomen ohranjanja kulturne dediščine,*
- *oblikuje svoj načrt za ohranitev izbranega kulturnozgodovinskega spomenika iz domačega kraja,*
- *na primerih iz vsakdanjega življenja prikaže pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja,*
- *na primerih iz krajevne zgodovine opiše najbolj znane šege in navade,*
- *zbere podatke o domačih obrteh, ki so se ohranile do danes,*
- *navede primere domačih obrti in opiše njihove izdelke,*
- *na primerih opiše, katere so tipične slovenske jedi,*
- *primerja način prehranjevanja nekoč in danes.*

7. razred: 2 uri tedensko

PRIPOMOČKI:

- Razpotnik, Snój (2015): Raziskujem preteklost 7. Učbenik za zgo., posebna izdaja za dislektike. Ljubljana, Rokus Klett.
- Zvezek, črtan, A4
- Koraki v času. Zgodovinski atlas za OŠ (1999). Ljubljana: DZS (na klopi)

VSEBINE:

Obvezne vsebine so označene s pokončnim, (*izbrane*) izbirne pa s poševnim tiskom:

1. Življenje prvih človeških skupin:
  - A) rojstvo človeka)
  - B) *Prazgodovina na Slovenskem*
2. Prve civilizacije
  - A) rojstvo civilizacije in kulture
  - B) *Kulturna dediščina starih civilizacij Egipta, Mezopotamije in Bližnjega vzhoda*
3. Antična Grčija (izumitelji demokracije in občudovalci lepote)

4. Rimski imperij
  - A) Mogočna vojaška moč in tehnika
  - B) *Antična grška in rimska kultura*
  - C) *Kako se je širilo krščanstvo*
5. Evropski zgodnji srednji vek (ponovno rojstvo Evrope)
6. Evropski visoki srednji vek (gospodarski in kulturni napredek)
7. *Sredozemlje – prostor sodelovanja in nasprotij med kulturami*

STANDARD ZNANJA:

Standardi znanja za izbirne vsebine so navedeni v *poševnem tisku*.

Minimalni standardi znanja so **odebeljeni**.

Učenec:

- **opiše glavne značilnosti sodobnega mislečega človeka (homo sapiens),**
- pojasni, kako so spremembe v okolju vplivale na razvoj človeka,
- **opiše spremembe načina življenja v posameznih obdobjih prazgodovine in pojasni, zakaj so nastale,**
- razloži pomen kopičenja izkušenj in znanja k izboljšanju življenjskih razmer,
- sklepa o glavnih kulturnih dosežkih prazgodovinskih ljudi,

- **opiše glavne arheološke najdbe iz različnih obdobj prazgodovine na tleh današnje Slovenije,**
- *na primerih sklepa o spremembah v načinih življenja v posameznih obdobjih prazgodovine na tleh današnje Slovenije,*
- *razloži vpliv naravnih geografskih možnosti in sosednjih kultur na uveljavljanje sprememb in izboljšav v načinih življenja v posameznih obdobjih prazgodovine,*

- *opiše glavne značilnosti prazgodovinske umetnosti na primerih jamskih slik,*
- *razloži okoliščine, ki so vplivale na duhovne predstave prazgodovinskih ljudi na primerih motivike na kosteh in lončenini,*
- *na primerih situlske umetnosti opiše življenje prazgodovinskih ljudi,)*

- razloži pogoje za nastanek prvih civilizacij,
- opiše značilnosti družbene ureditve prvih držav,
- **na primeru prvih civilizacij rodovitnega polmeseca opiše najpomembnejše arhitekturne dosežke in glavne dosežke znanosti,**
- na primeru prvih civilizacij rodovitnega polmeseca opiše verski sistem in mitologijo,

- **ob zemljevidu opredeli, kje so se razvile prve civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike,**
- *analizira glavne dosežke prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike na področju arhitekture, znanosti in umetnosti,*
- *analizira glavne družbene in verske značilnosti prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike),*
- *razloži zgodovinske okoliščine za gradnjo piramid, templjev in drugih velikih stavb pri civilizacijah starega Vzhoda,*
- *pojasni potek gradenj pri civilizacijah starega Vzhoda,*

- *primerja podobnosti in razlike v gradnjah civilizacij starega Vzhoda,*
- **našteje vrste pisav, ki so jih uporabljale civilizacije starega Vzhoda,**
- *primerja primere vsebine prvih zapisov pri civilizacijah starega Vzhoda,*
- *primerja podobnosti in razlike v verovanjih civilizacij starega Vzhoda,*

- **našteje obdobja starogrške zgodovine,**
- *pojasni značilnosti kretsko-mikenskega obdobja kot temelja starogrške civilizacije,*
- **opiše glavne značilnosti atenske in spartanske mestne države,**
- *primerja podobnosti in razlike atenske in spartanske družbe,*
- **pojasni značilnosti prve demokratične vladavine,**
- *sklepa o pomenu atenske demokracije za današnje evropske demokracije,*
- *utemelji trditev, da postavi obdobje klasične Grčije temelje evropske misli,*
- *pojasni glavne značilnosti grško-perzijskih in peloponeških vojn,*
- *analizira vzroke za širjenje grške kulture v sredozemskem prostoru,*
- **opiše značilnosti in dosežke helenistične kulture,**
- **opiše nastanek mesta Rima,**
- *analizira vzroke za nastanek rimskega imperija,*
- *primerja značilnosti rimske republike in cesarstva,*
- *pojasni glavne spremembe, ki so jih Rimljani prinesli na ozemlje današnje Slovenije,*
- *opiše glavne rimske kulturne spomenike na tleh današnje Slovenije*
- **pojasni glavna sporočila krščanstva in njegovo širjenje v sredozemskem in evropskem prostoru,**

- *opiše vpliv antične religije na kulturno ustvarjanje,*
- *primerja podobnosti in razlike med grško in rimsko kulturo,*
- *analizira razlike med krščansko in grško-rimsko vero,*
- *na primerih pojasni pomen filozofije, zgodovine in drugih znanosti za nadaljnji razvoj*
- *znanstvenega načina mišljenja,*
- *primerja značilnosti grškega gledališča in rimskega cirkusa,*
- **opiše pomembne gradbene dosežke starih Grkov in Rimljanov,**

- *pojasni vpliv vsakdanjika in gospodarstva na gradbene dosežke starih Grkov in Rimljanov,*
- *sklepa o vplivu naravnih geografskih danosti na gospodarski razvoj starih Grkov in Rimljanov,*
- *na primerih utemelji vpliv obmorske lege na gospodarstvo,*
- **pojasni značilnosti gospodarstva v mestih,**
- *pojasni značilnosti grškega in rimskega denarnega sistema,*
- *razloži vpliv trgovskih stikov na spremembe v načinu življenja in mišljenja,*
- *na primerih pojasni značilnosti grške in rimske družine,*
- *pojasni glavne značilnosti grških in rimskih bivališč in naselbin,*
- *na primerih opiše razlike in podobnosti v položaju ženske pri starih Grkih in Rimljanih,*
- *opiše značilnosti grškega in rimskega suženjstva,*
- **opiše značilnosti grške in rimske vzgoje in izobraževanja,**
- *primerja pravna načela starih Grkov in Rimljanov,)*

- *razloži vzroke za razpad rimskega imperija,*

- pojasni novi politični zemljevid Evrope po preseljevanju ljudstev,
- **opiše značilnosti karolinške države,**
- na zemljevidu pokaže prve slovanske državne tvorbe v Vzhodnih Alpah in Panoniji,
- **opiše glavne značilnosti razvoja Karantanije,**
- analizira pomen oblikovanja prvih slovanskih državnih tvorb v Vzhodnih Alpah,
- razloži značilnosti stanovske (fevdalne) družbe in države kot posledice naturalnega gospodarstva,
- razloži položaj slovenskih (zgodovinskih) dežel v okviru rimsko-nemškega cesarstva,
- pojasni temeljne značilnosti iz življenja srednjeveških stanov (plemiči, kmetje),
- opiše življenje v okviru zemljiškega gospodarstva,
- opiše kulturni in gospodarski pomen srednjeveških samostanov,
- **razloži značilnosti življenja ljudi v srednjeveških mestih,**
- razloži gospodarski in kulturni pomen srednjeveških mest,
- analizira srednjeveško umetnost in način razmišljanja,
- **opiše nekaj primerov srednjeveške umetnosti,**

- **opiše temeljne značilnosti frankovske, arabske in bizantinske kulture,**
- *analizira vzroke konfliktov Evrope z arabskim svetom,*
- *pojasni značilnosti osmanskega imperija,*
- *razloži in opiše osnovne kulturne razlike med Vzhodno in Zahodno Evropo,*

Pri učenju uporabljaš učbenik in (v šoli) po potrebi še šolski zgodovinski atlas za OŠ.

8. razred: 2 uri tedensko

PRIPOMOČKI:

- Mirjanić, Anita in sod. (2013). Raziskujem preteklost 8, učb. za zgo. za 8. razred OŠ. Ljubljana: Rokus.
- Zvezek, črtan, A3
- Koraki v času. Zgodovinski atlas za OŠ (1999). Ljubljana: DZS (na klopi)

VSEBINE

Obvezne vsebine so označene s pokončnim, *izbirne pa s poševnim tiskom:*

1. Evropa in svet v 15. in 16. stoletju: meje znanega sveta se razširijo
2. Evropa in svet v 16. stoletju:
  - A) Spremenjena politična in verska podoba Evrope
  - B) *Življenje v Osmanskem cesarstvu in posledice turških vpadov na Slovenskem*
  - C) *Kmečki upori, epidemije in naravne nesreče*
3. Evropa in slovenske dežele v 17. in 18. stoletju
  - A) Od fevdalne razdrobljenosti do konca starega reda
  - B) *Barok*
4. Evropa in svet v 19. stoletju: vzpon meščanstva in uveljavljanje demokracije
5. Evropa in svet v 19. stoletju:

A) Tehnična revolucija in industrializacija

B) Življenje ljudi v 19. stoletju

STANDARD ZNANJA:

Standardi znanja za izbirne vsebine so navedeni v poševnem tisku.

Minimalni standardi znanja so **odebeljeni**.

Učenec:

- **opiše glavne vzroke, ki so pripeljali do velikih geografskih odkritij,**
- ob zemljevidu analizira smeri raziskovanj velikih pomorščakov in navede njihova glavna odkritja,
- **primerja meje znanega sveta pred odkritji in po njih,**
- **opiše glavne značilnosti in dosežke ene od predkolumbovskih kultur Amerike (Maji, Azteki, Inki),**
- pojasni politične, družbene, gospodarske, kulturne posledice velikih geografskih odkritij za stari in novi svet,
- pojasni posledice trgovine s sužnji ter na primerih sklepa, kako so na suženjstvo gledali tedaj in danes,
- razloži zgodovinske okoliščine, ki so vplivale na pojav humanizma in renesanse,
- **opiše glavne značilnosti humanizma in renesanse,**
- opiše primere renesančnih umetniških del in pojasni, kako so v njih odsevale zgodovinske okoliščine,
- navede pomembne izume in znanstvene dosežke iz obdobja renesanse,
- ob primerih sklepa o značilnostih humanistične miselnosti,
- **navede najpomembnejše zgodovinske osebnosti humanizma in renesanse,**
- **na primerih iz slovenskega prostora opiše značilnosti renesančne umetnosti in humanistične miselnosti,**
- predstavi, kako je potekalo raziskovanje notranjosti Afrike,
- **pojasni dosežke indijsko-islamske umetnosti,**
- na zemljevidu predstavi politično podobo Italije v času humanizma in renesanse,
- pojasni gospodarske značilnosti razvoja držav v Italiji,
- na primerih sklepa o vplivu posameznih vladarjev in papežev na razvoj humanizma in renesanse,
- **na primeru pojasni novo vlogo umetnika v renesančni družbi,**
- na primerih sklepa, kako sta se humanizem in renesansa razširila zunaj Italije,
- na primerih analizira in ugotovi značilnosti humanistične miselnosti v Evropi ter sklepa o vplivu zgodovinskih okoliščin,
- na primerih analizira in ugotovi značilnosti renesančne znanosti v Evropi,
- na primerih analizira in razbere vpliv zgodovinskega dogajanja na renesančne umetniške stvaritve v Evropi,
- primerja srednjeveško in renesančno umetnost,
- **opiše pojem reformacija,**
- pojasni delovanje Martina Lutra,
- primerja različne smeri reformacije,
- **navede imena in dela slovenskih protestantov,**

- **opiše pomen delovanja slovenskih protestantov za razvoj slovenske kulture,**
- pojasni vzroke za protireformacijo in sklepa o posledicah protireformacijskega delovanja Katoliške cerkve,
- analizira vzroke za ohranitev protestantske vere v Prekmurju,
- sklepa o posledicah širjenja osmanske oblasti na Balkanu,
- **opiše značilnosti in obseg islamizacije na Balkanu,**
- pojasni posledice turških vpadov v slovenske (zgodovinske) dežele,
- *opiše, kakšna je bila ureditev osmanske države,*
- *pojasni podobnosti in razlike med osmansko državo in evropskimi državami,*
- *pojasni življenje na dvoru velikega sultana,*
- *opiše prednosti, ki jih je imela osmanska vojska pred evropskimi,*
- **opiše dosežke osmanske umetnosti in znanosti ter sklepa o vplivu na Evropo,**
- *pojasni, zakaj so se na Slovenskem med kmečkim prebivalstvom pojavile ljudske pobožnosti,*
- **opiše vzroke in posledice kmečkih uporov na Slovenskem,**
- *sklepa o podobnostih in razlikah med kmečkimi upori na Slovenskem,*
- primerja značilnosti kmečkih uporov na Slovenskem z upori drugje po Evropi,
- na primerih pojasni značilnosti in posledice epidemij in naravnih nesreč na Slovenskem v 15. in 16. stoletju,
- primerja različne oblike vladanja na primeru parlamentarne kraljevine Anglije in absolutistične kraljevine Francije,
- opredeli vpliv različnih oblik vladanja na gospodarstvo,
- primerja in pojasni vpliv posameznih slojev prebivalstva na vladanje v različnih državnih ureditvah,
- **navede glavne predstavnike razsvetljenstva in opiše razsvetljsko miselnost,**
- pojasni vpliv razsvetljenstva na slovenske narodne buditelje,
- na primeru habsburške monarhije razloži značilnosti razsvetljske absolutistične monarhije,
- **opiše glavne reforme Marije Terezije in Jožefa II.,**
- na primeru slovenskih (zgodovinskih) dežel sklepa o posledicah in pomenu reform Marije Terezije in Jožefa II. za različne sloje prebivalstva,
- primerja splošno šolsko obveznost tedaj in danes,
- utemelji pomen razsvetljskih idej na nastanek ZDA,
- pojasni značilnosti družbene, politične in gospodarske podobe ZDA,
- utemelji, kako je nastanek ZDA vplival na stari red v Evropi,
- analizira razmere v Franciji pred revolucijo in sklepa o njihovem vplivu na izbruh revolucije,
- opiše potek francoske revolucije,
- opredeli kratkoročne in dolgoročne, politične, družbene in gospodarske posledice francoske revolucije ter ih razvrsti po pomenu,
- **navede glavne spremembe, ki jih je francoska revolucija vnesla v življenju ljudi,**
- ugotovi in utemelji, kako je Napoleon končal francosko revolucijo in njene ideje razširil po Evropi,
- **na zemljevidu pokaže obseg Ilirskih provinc in opiše njihov vpliv na razvoj slovenske narodne zavesti,**
- *na izbranih primerih ugotovi in opredeli pojem država v prvih stoletjih novega veka in danes,*

- na primerih sklepa o vlogi vladarja, državnem nadzoru ter pojmovanju in obsegu človekovih pravic v prvih stoletjih novega veka in danes,
- opiše življenje in delo pomembnih vladarjev,
- vživi se v vlogo izbranega vladarja in pojasni svoje poglede na vladanje in državo,
- na primerih opiše značilnosti baročne umetnosti,
- primerja baročno in renesančno umetnost,
- na primerih sklepa o vplivu baročne umetnosti na oblačilno in bivanjsko kulturo,
- primerja značilnosti in vlogo visoke in ljudske umetnosti,
- na primeru baročne umetnosti utemelji umetnost kot sredstvo utrjevanja oblasti,
- pojasni temelje kapitalistične miselnosti,
- **opiše značilnosti zgodnje kapitalistične proizvodnje,**
- primerja značilnosti in obseg gospodarskih tokov med razvitimi in nerazvitimi deli sveta,
- opiše potek svetovnega gospodarskega trikotnika,
- **razloži pojma industrijska revolucija in industrializacija ter sklepa, zakaj se je najprej pojavila v Veliki Britaniji,**
- **opiše gospodarske dejavnosti, ki so se razvile v prvi fazi industrializacije,**
- na primerih sklepa o pozitivnih in negativnih posledicah industrializacije,
- na zemljevidu pokaže smeri selitev Evropejcev,
- sklepa o vzrokih in posledicah selitev,
- primerja politični zemljevid Evrope v času Napoleona in po dunajskem kongresu ter pojasni razlike in vzroke zanje,
- pojasni vzroke za revolucije 1848 v Evropi in njihove posledice,
- utemelji značilnosti in spremembe v konservativnem in liberalnem političnem prepričanju skozi 19. stoletje,
- na primerih pojasni politične spremembe v Evropi v drugi polovici 19. stoletja,
- na primerih sklepa o prizadevanjih narodov za narodne pravice,
- **poveže nastanek političnih strank s širjenjem demokratičnih pravic v drugi polovici 19. stoletja,**
- utemelji prizadevanje za uveljavitev slovenskih nacionalnih zahtev – od kulturnega do političnega gibanja in nastanka strank,
- **pojasni zahteve programa Zedinjena Slovenija in sklepa, v kolikšni meri in kdaj je bil program uresničen,**
- na zemljevidu pokaže obseg kolonialnih imperijev v 19. stoletju,
- primerja vlogo in pomen Japonske in ZDA konec 19. stoletja,
- **našteje najpomembnejše izume in dosežke v prometu, komunikacijah in zdravstvu,**
- pojasni vpliv izumov in dosežkov na življenje ljudi,
- pojasni značilnosti razvoja naravoslovnih in družboslovnih znanostih,
- **opiše položaj delavstva v 19. stoletju in prizadevanja za rešitev delavskega vprašanja,**
- navede vzroke in posledice otroškega dela ter postopno omejevanje le-tega,
- navede oblike družin v 19. stoletju,
- primerja vloge družinskih članov glede na pripadnost socialnemu sloju,
- sklepa in utemelji položaj družinskih članov z vidika pojmovanja enakopravnosti v 19. stoletju in danes,
- opiše boj žensk za enakopravnost,
- primerja in opiše odnos med javnim in zasebnim v 19. stoletju,

(• opiše umetnostne sloge 19. stoletja s poudarkom na vplivu na oblačenje, notranjo opremo prostorov in gradnjo,

- **opiše umetnost ob koncu 19. stoletja (*fin de siècle*) in pojav množične kulture,**
- **primerja pojav prvih časopisov in kinematografov z današnjim časom,**
- **na primerih pojasni odmev umetnostnih tokov 19. stoletja na Slovenskem.)**

9. razred: 2 uri tedensko

PRIPOMOČKI:

- Razpotnik, Snoj (2015). Raziskujem preteklost 9, učbenik za zgodovino za 9. r. (prenovljen). Ljubljana: RokusKlett
- Koraki v času. Zgodovinski atlas za OŠ (1999). Ljubljana: DZS (na klopi)

VSEBINE

Obvezne vsebine so označene s pokončnim, *izbirne pa s poševnim tiskom:*

1. Politične značilnosti 20. Stoletja: čas skrajnosti
2. Gospodarske spremembe v 20. In 21. Stoletju: čas svetovne trgovine
3. Slovenci v 20. In 21. Stoletju: čas napredka
4. *Izbirne vsebine – seminarske naloge: Tudi to je zgodovina (Razvoj telekomunikacije, Množična kultura, Civilnodružbena gibanja, Nove možnosti za moške in ženske, Vojne v 20. in 21. stoletju ...)*

STANDARD ZNANJA:

Standardi znanja za izbirne vsebine so navedeni v *poševnem tisku*.

Minimalni standardi znanja so **odebeljeni**.

Učenec:

- opredeli in pojasni značilnosti Evrope in sveta na začetku 20. stoletja,
  - **opiše glavne značilnosti prve svetovne vojne,**
  - analizira mirovne pogodbe po prvi svetovni vojni in predvidi posledice,
  - **na primerih pojasni razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine,**
  - pojasni, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine,
  - **opiše glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasni njene posledice,**
  - primerja politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokavske delitve,
  - **razlikuje politične razmere v času hladne vojne in po njej,**
  - ob zemljevidu primerja politično karto sveta pred svetovnima vojnama in po koncu hladne vojne
- ter pojasni vzroke za spremembe,
- na primeru analizira razliko med vojaškim in političnim reševanjem sporov,

- opiše vzroke povezovanja Evrope,
- **navede glavne evropske in svetovne integracije,**
- pojasni, zakaj je industrializacija gibalno razvitega sveta,
- na primerih sklepa vplivu in posledicah prve svetovne vojne na gospodarstvo,
- primerja konkretne primere kapitalističnega in socialističnega gospodarskega modela,
- pojasni vzroke za gospodarsko rast in krize,
- opiše načine reševanja gospodarskih kriz,
- analizira gospodarske razmere po drugi svetovni vojni,
- **opíše vzroke za gospodarsko povezovanje Evrope in sveta ter navede oblike gospodarskega povezovanja,**
- sklepa, zakaj je socialistični gospodarski model propadel,
- opiše temeljne značilnosti globalizacije ter navede primere za ponazoritev,
- opiše nacionalni položaj Slovencev v Avstro-Ogrski,
- **pojasni vzroke in potek nastanka kraljevine Jugoslavije,**
- pojasni prizadevanja Slovencev po avtonomiji v kraljevini Jugoslaviji,
- **opíše gospodarski in kulturni razvoj Slovencev med obema svetovnima vojnama in navede primere za ponazoritev,**
- z različnih perspektiv pojasni dogajanje na Slovenskem v času druge svetovne vojne,
- pojasni okoliščine in posledice komunističnega prevzema oblasti v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni,
- na primerih in z različnih perspektiv opiše življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji,
- **pojasni vzroke za odločitev Slovencev za lastno državo Slovenijo,**
- razloži mednarodno povezovanje Slovenije,
- opiše ustavno ureditev in življenje v Republiki Sloveniji,
- pojasni vpliv demokratične politične ureditve Republike Slovenije na življenje ljudi.

GLEDE NA IZBOR IZBIRNIH VSEBIN bodo izbrani tudi standardi znanja

- **pojasni, kateri znanstveni dosežki so najpomembneje vplivali na življenjski slog ljudi v 20. stoletju (komunikacijsko omrežje, promet, medicina ipd.),**
- *opíše načine raziskovanja nekoč in v 20. stoletju,*
- *pojasni posledice prenosa znanstvenih dosežkov v gospodarstvo,*
- *primerja soodvisnost izobrazbene strukture prebivalstva in hitrejšega gospodarskega razvoja,*
- *na primeru pojasni prenos znanstvenih dosežkov za vojne potrebe in primer zlorabe znanosti za vojne potrebe,*
- *pojasni razliko med kulturnimi dobrinami, namenjenimi ozki eliti ljudi, in množično dostopnimi kulturnimi dobrinami,*
- *našteje nekaj primerov kulturnih dobrin, značilnih za 20. stoletje,*
- **opíše primer prekomernega izkoriščanja naravnih bogastev in pojasni posledice,**
- *presodi o posledicah prekomerne izrabe okoljskih potencialov,*
- *razloži vzroke, ki so vplivali na spremenjene odnose v družini v 20. stoletju,*
- *na primerih pojasni, kako so se spreminjali pogledi na odraščanje in adolescenco,*
- *na primerih pojasni, kako so se spreminjale življenjske navade prebivalstva,*
- *pojasni pojem prostega časa v razvitem svetu in načine njegovega preživljanja,*
- *analizira vplive družbenih okoliščin na vsakdanjik,*

• *pojasni posledice preseljevanj ljudi in pojavne oblike stikov med ljudmi različnih kulturnih navad,*

- *sklepa o pomenu migracij za medkulturne stike ter navede primere nasprotij,*
- *navede primere, kako je mogoče spodbujati medkulturni dialog,*
- *analizira emancipacijo žensk in posledice,*
- *sklepa o vlogi in pomenu religije in duhovnosti v sodobnem svetu,*
- *razloži vzroke uporništva in konformizma mladih generacij in navede primere,*
- ***opiše vpliv družbenih gibanj na način razmišljanja v razvitem svetu in navede primere,***
- *analizira spremembe v poklicni strukturi prebivalstva in pojasni vzroke teh sprememb,*
- *primerja poklicno strukturo prebivalstva v razvitem in nerazvitem svetu,*
- *primerja glavne značilnosti vojn najnovejšega obdobja (prva svetovna vojna, državljanske vojne, druga svetovna vojna, hladna vojna),*
- ***primerja značilnosti osvobodilnih gibanj,***
- *analizirajo pojav sodobnega terorizma,*
- *pojasni vzroke sodobnih spopadov in posledice,*
- *opiše nove tehnologije in oborožitev, ki omogočajo vse večje uničenje,*
- *razloži vpliv sodobnih vojaških tehničnih iznajdb na življenje po vojni.*

OBVEZNOSTI PRI POUKU ZGODOVINE od 6. do 9. razreda:

- Redno opravljene domače naloge,
- redno prinašanje pripomočkov k učnim uram,
- urejanje zvezka (domače naloge, zalepljeni delovni listi, sprotno zapisovanje učnih vsebin ...),
- sodelovanje pri aktivnostih, ki so organizirane v okviru predmeta.

PREDVIDENE DEJAVNOSTI V OKVIRU POUKA ZGODOVINE:

- Izvedba vsaj 2 učnih ur v računalniški učilnici: 6. – 9. r, (RO),
- učna ura zgodovine v Pomorskem muzeju Sergeja Mašere Piran (6. – 9. razred),
- filmska vzgoja - ogled filma: učenci 9. razreda si bodo ogledali film Schindlerjev seznam, ki obravnava tematiko holokavsta v času druge svetovne vojne (medpredmetna povezava SLJ-DKE-ZGO-GEO),
- 9. razred - kulturni dan: Spominski park vojaške zgodovine Pivka in muzej slovenskih filmskih igralcev Divača ter srečanje z borci za ohranjanje vrednot NOB v Piranski občini (Da ne bi pozabili),
- medpredmetno povezovanje,
- možnost sodelovanja na tekmovanju iz znanja zgodovine za učence 8. in 9. razreda.

OCENJEVANJE ZNANJA:

- 6. razred: najmanj 3 ocene (2 krat ustno ocenjevanje: ob koncu tematskega sklopa, 1 krat pisno: april 2021).
- 7., 8., 9. razred – najmanj 3 ocene, predvidoma 4: ob koncu posameznih tematskih sklopov.
- Pisno ocenjevanje: 7., 8., 9. r: april 2021.

- Možnost pridobitve dodatne ocene z izdelavo referata oz. seminarske naloge z ustnim nastopom in računalniško predstavitevjo (v dogovoru z učiteljico).
- Posamična negativna ocena se posebej ne popravlja. Učenec/učenka se potrudi, da je pri naslednjih ocenjevanjih znanja ocenjen/a pozitivno.
- Učenec/učenka po potrebi obiskuje dopolnilni pouk iz zgodovine.
- Negativno oceno ob koncu šolskega leta učenec/učenka popravi: celotna učna snov, minimalni in nekateri temeljni standardi znanja.

OPISNIKI IN MERILA ZA OCENJEVANJE (usklajeno v SAK predmetne stopnje)

90%-100% = odlično (5)

80%-89% = prav dobro (4)

60%-79% = dobro (3)

45%-59% = zadostno (2)

ISP - DODATNI POUK IZ ZNANJA ZGODOVINE (17,5 ur) :

- Za učenke in učence 8. in 9. razreda,
- Torek, od 7.30 do 8.15 (izmenično) in po dogovoru,
- vsebina:
  - a) priprava na tekmovanje iz znanja zgodovine (tema: **OD ŽELEZNE DOBE DO PRIHODA RIMLJANOV NA SLOVENSKA TLA**)
  - b) Posamezne ravni tekmovanja bodo izvedene:
    - šolska raven: **torek, 8. 12. 2020, ob 13. uri,**
    - območna raven: **torek, 2. 2. 2021 14. uri,**
    - državna raven: **sobota, 20. 3. 2021, ob 10. uri.**
  - c) izbirne vsebine po želji posameznika in po dogovoru in interesu.

ISP - DOPOLNILNI POUK IZ ZGODOVINE – (17,5 ur)

- Za učenke in učence 6.-9. razreda, ki bodo potrebovali dodatno razlago ali pomoč pri učenju zgodovine, kot tudi pomoč pri pripravi seminarskih nalog, računalniških predstavitev, plakata ali referata,
- Torek, od 7.30 do 8.15 (izmenično),
- udeležba po potrebi učenca/učenke ali po povabilu učiteljice - po vnaprejšnjem dogovoru.